

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เทศบาลตำบลปรางหมู่

อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

คำนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ (Big Rock) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ และกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. ยังได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต (ศปท.) ซึ่งเป็นกลไกภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัด/กำกับ ทั้งหน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัด เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือลดคดีการทุจริตในภาครัฐ

ดังนั้น เทศบาลตำบลปรางหมู่ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริต และขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงาน

งานวิชาการและแผนงาน
เทศบาลตำบลปรางหมู่
มกราคม ๒๕๖๗

๑. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๑ ความหมายและคำจำกัด

ความเสี่ยง (Risk) คือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

การทุจริต คือ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่ หรือการใช้อำนาจนำตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการให้หรือรับสินบน การนำเสนอ หรือการให้คำมั่นว่าจะให้ การขอหรือการเรียกร้อง ทั้งที่เป็นทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด ที่เป็นการขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม และกฎหมาย กฎ ระเบียบนโยบาย ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใดที่ดำเนินธุรกิจกับองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้ต่อทั้งองค์กร ตนเอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อภารกิจเป้าหมายขององค์กร โดยการประเมินจาก

- ๑) โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
- ๒) ผลกระทบ หมายถึง ขนาดของความรุนแรง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การติดตามประเมินผล คือ การติดตามผลระหว่างดำเนินการตามแผน และทำการสอบทานดูว่าแผนจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีให้คงดำเนินการต่อไป เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ มีความเพียงพอเหมาะสม มีการปฏิบัติตามจริง ข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม และทันเวลา และควรกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงซ้ำอีกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อดูว่าความเสี่ยงโดยอยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้ว หรือมีความเสี่ยงใหม่เพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่

๑.๒ หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การบริหารงานลดความเสี่ยงการทุจริตและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

เทศบาลตำบลปรางหมู่ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM		
๑	ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย /การให้บริการตามภารกิจ	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “พัสดุ” หมายความว่า สินค้า งานบริการ งาน ก่อสร้าง งานจ้าง ที่ปรึกษาและงานจ้างออกแบบ หรือควบคุมงานก่อสร้าง รวมทั้งการดำเนินการอื่นตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง
๔	การบริหารงานบุคคล	กระบวนการเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับ ความต้องการ ของ หน่วยงาน การบำรุงรักษา การพัฒนาตลอดจนการให้พ้นจากหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน อันประกอบไปด้วยการวางแผนทรัพยากรกำลังคน การสรรหา คัดเลือก การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน การโอนย้าย เลื่อนตำแหน่ง การบำรุงรักษาบุคลากร เงินเดือนและค่าจ้างและการให้พ้นจากงาน

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ
- ๕) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรและเป็นกรอบแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑.๔ ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- ๑) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงการทุจริตจะช่วยผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- ๒) การบริหารความเสี่ยงการทุจริต จะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล
- ๓) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา
- ๔) เทศบาลตำบลปรางหมู่ มีมาตรการ ระบบ และแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่

การบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO

กรอบการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) : ERM (Enterprise Risk Management) การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร คือ กระบวนการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงในมุมมองของภาพที่เป็นองค์รวมแบบบูรณาการและทั่วทั้งองค์กร ครอบคลุม ทุกกิจกรรมที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายเช่น เป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์(Strategic) ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Operations) การรายงาน (Reporting) และการปฏิบัติตาม กฎหมายและระเบียบที่ เกี่ยวข้อง (Compliance) ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ ดังนี้

องค์ประกอบ ERM : (COSO Enterprise Risk Management)

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

๓. การระบุเหตุการณ์ที่เสี่ยง (Event Identification)

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

๕. การตอบสนองต่อความเสี่ยง (Risk Response)

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

๗. การสื่อสารและระบบสารสนเทศ (Information and Communication)

๘. การติดตามผล (Monitoring)

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับ การอบการบริหารความเสี่ยง สภาพแวดล้อมนี้มีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การ กำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ และจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงปรัชญาและวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยง ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) เป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร และมี ผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อนำไปดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทั้งด้านผลตอบแทนและการเติบโต กลยุทธ์แต่ละแบบนั้น มีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงช่วยผู้บริหารในการ กำหนดกลยุทธ์ที่มีความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) คือขั้นตอนแรกสำหรับกระบวนการบริหาร ความเสี่ยง องค์กรควรมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยง ที่องค์กรยอมรับได้ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ควรได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถพิจารณา ได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ด้านยุทธศาสตร์
- ด้านปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน
- ด้านการรายงาน เกี่ยวข้องกับการรายงานทั้ง ภายในและภายนอกองค์กร
- ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายและ กฎระเบียบต่าง ๆ

๓. การระบุความเสี่ยง หรือ การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) คือปัจจัยในการระบุ สถานการณ์ ซึ่งองค์กรไม่สามารถมั่นใจได้ว่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะ เป็นอย่างไร ประกอบด้วย ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการบรรลุวัตถุประสงค์ ขององค์กร

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือการประเมินโอกาสและผลกระทบของ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ ขณะที่การเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์ การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ มิติ ดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ผลกระทบ (Impact) หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด

๕. การจัดการความเสี่ยง หรือ การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) คือ เมื่อความเสี่ยง ได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้ว ผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับ ผลประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับ โอกาส ที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่ องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance)

หลักการตอบสนองความเสี่ยง คือ

- Avoid (การหลีกเลี่ยง) ลดโอกาสที่จะเกิดให้เหลือศูนย์
- Take (เผื่อระวัง) ยอมรับความเสี่ยงนั้น

- Treat (ควบคุม) ลดโอกาสที่จะเกิดให้น้อยลง / ลดปริมาณความเสียหายให้น้อยลง
- Share ร่วมรับความเสี่ยงกับองค์กรอื่น หรือคนอื่น
- Transfer โอนความเสี่ยงไปให้องค์กรอื่น หรือคนอื่น

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities) คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจว่า ได้มีการจัดการความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ลักษณะธุรกิจ โครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร สิ่งสำคัญประการหนึ่งต่อกิจกรรมการควบคุม คือ การกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบในการพิจารณาประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและพิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยง นอกจากนี้การปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงขององค์กรควรจะต้องมีการกำหนดวันและเวลาแล้วเสร็จให้ชัดเจน

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งภายนอกและภายในควรได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสมทั้งในด้านรูปแบบและเวลาเพื่อช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

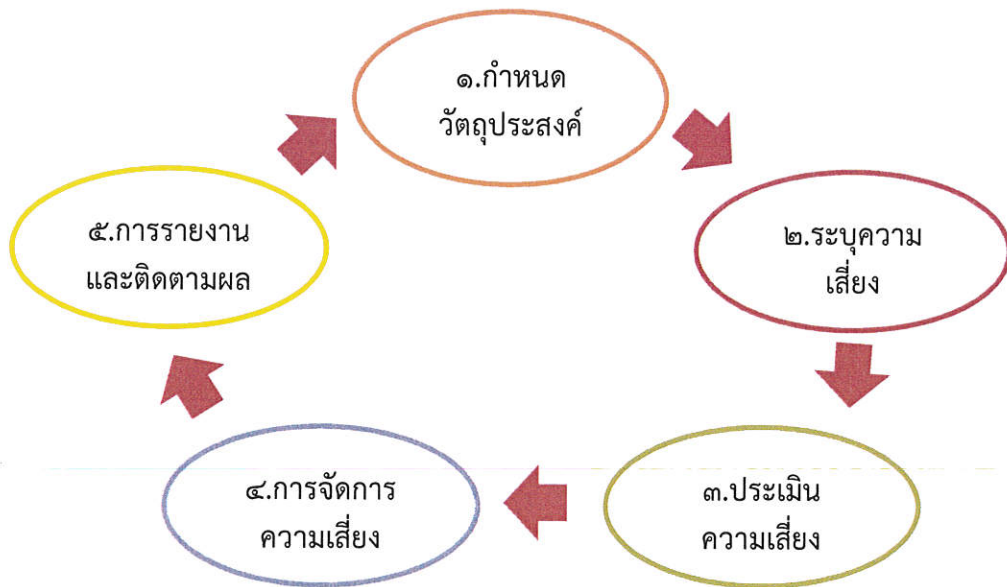
๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับขององค์กร ความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบซึ่งการติดตามการบริหารความเสี่ยงสามารถทำได้ ๒ ลักษณะ คือ การติดตามอย่างต่อเนื่องหรือการติดตามเป็นรายครั้ง การติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันที และถือเป็นส่วนหนึ่งการปฏิบัติงาน การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจาก เกิดเหตุการณ์ ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้องค์กรควรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยงเพื่อให้การติดตามการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการบริหารความเสี่ยง ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
๒. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
๓. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
๔. การจัดการและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง (Risk Management Planning)
๕. การรายงานและติดตามผล (Reporting and Monitoring)

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของเทศบาลตำบลปรางหมู่

๑. การกำหนดวัตถุประสงค์

องค์กรต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

๒. การระบุความเสี่ยงการทุจริต

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกัน รักษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจใน ความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการ ระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๒.๑ ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผล กระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๒.๒ ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงใน ภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับ ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการความรู้/ความสามารถของ บุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๒.๓ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่

๑) ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒) ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ เป็นความเสี่ยงการทุจริตที่ เกี่ยวข้องกับอำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้ น การปฏิบัติในทางมิชอบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วน ได้เสีย การป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็น ทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ

๓) ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง พัสตุโดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน หรือโดยนิติกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ได้แก่ สินค้า งานบริการ งาน ก่อสร้าง งานจ้างที่ปรึกษาและงานจ้างออกแบบ หรือควบคุมงานก่อสร้าง รวมทั้งการดำเนินการอื่นตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

๔) ความเสี่ยงด้านการการบริหารงานบุคคล เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน การบำรุงรักษา การพัฒนาตลอดจนการให้พ้นจากหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน อันประกอบไปด้วยการวางแผนทรัพยากรกำลังคน การสรรหา คัดเลือก การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน การโอนย้าย เลื่อนตำแหน่ง การบำรุงรักษาบุคลากร เงินเดือนและค่าจ้างและการให้พ้นจากงาน

การระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาสปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้

ทั้งนี้ การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุม เชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

๓. การประเมินความเสี่ยง

๓.๑ การประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริตและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส ความถี่ ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามี ระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

โดยคณะผู้รับผิดชอบงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และ สูงมาก ดังนี้

๓.๑.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับ				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕=สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					
ความถี่ที่อาจเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : ครั้ง/ปี)	มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดขึ้นไม่ เกิน ๔ ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดขึ้น มากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ ยากหรือแทบจะ ไม่มีโอกาสเกิด	มีโอกาสเกิดขึ้น น้อยครั้ง	มีโอกาสเกิดขึ้น บางครั้ง	มีโอกาสเกิดขึ้น บ่อยครั้ง	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ

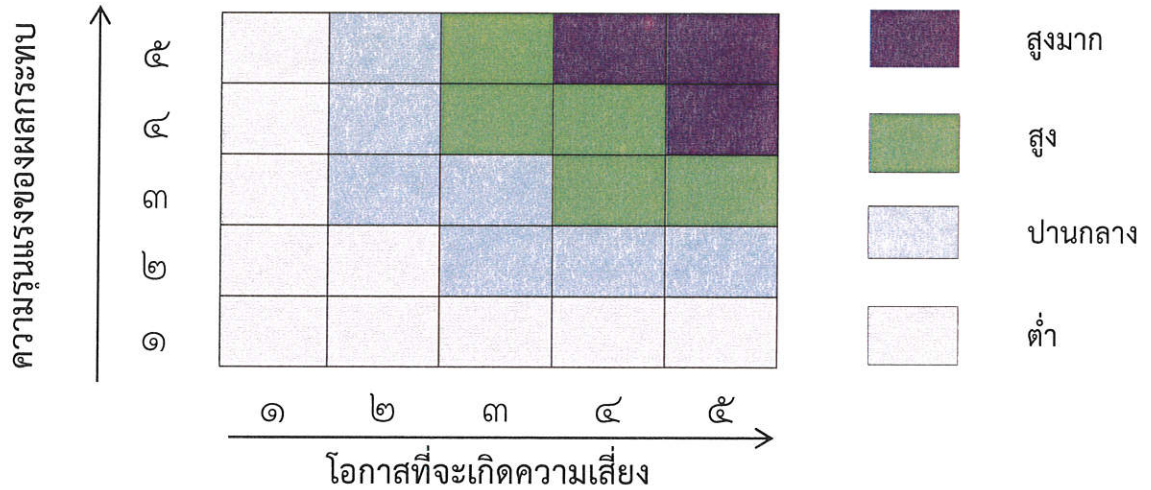
๓.๑.๒ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับ				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕=สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					
ผลกระทบทางการเงิน	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน	แทบจะไม่มี	ปรากฏข่าวลือที่อาจ พาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคน ร้องเรียน แจ้ง เบาะแส	หน่วยงานตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	ภาพลักษณ์ของ หน่วยงานติดลบด้าน ความโปร่งใส สื่อมวลชน ลกลงข่าวอย่าง ต่อเนื่องและสังคมให้ ความสนใจ	เกิดความเสียหายต่อ รัฐ เจ้าหน้าที่ถูก ลงโทษ ซึ่มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรม

๓.๒ ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริตและผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กร ว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และ ต่ำ

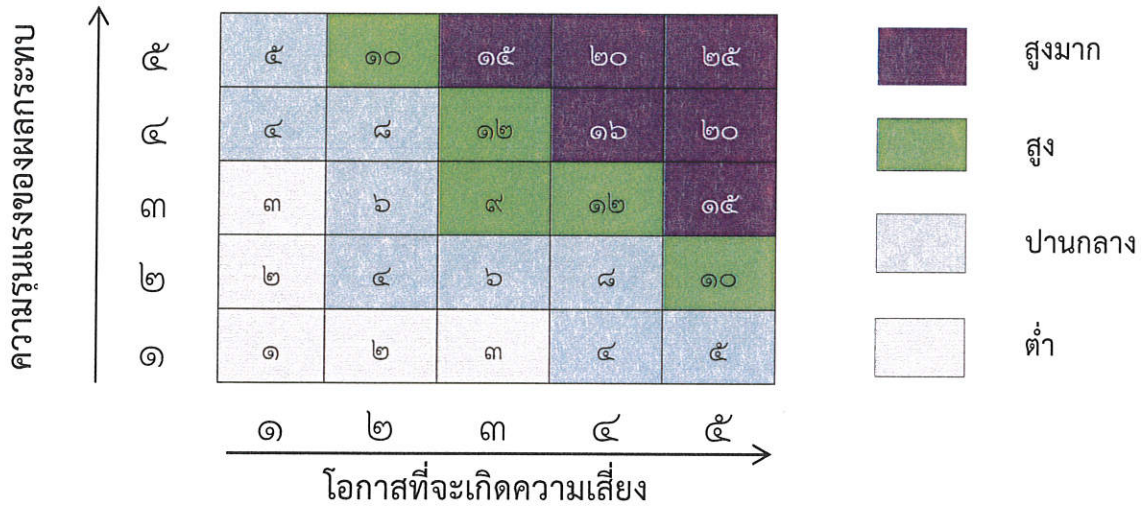
๓.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของผลกระทบ

Degree of Risk = Likelihood x Impact

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๓ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถ ยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆเพิ่มเติม แทนด้วยแถบสีเทา

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๔ - ๘ คะแนน ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้ แทนด้วยแถบสีฟ้า

๓) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๙ - ๑๔ คะแนน ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แทนด้วยแถบสีเขียว

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๕ - ๒๕ คะแนน ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำหรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง แทนด้วยแถบสีน้ำเงิน

๔. การจัดการและจัดทำการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุม ความเสี่ยงที่สูง(High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

การจัดทำการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการ สื่อสาร/ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผล และแจ้งเวียนให้กับทุกส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ

ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ควรกำหนดกิจกรรมหรือแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่จะแก้ไข ลด หรือป้องกันความเสี่ยงให้ครอบคลุมทุกด้าน

การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses) มีหลายแบบคือ

๑ การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากไม่คุ้มค่า ในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง โดยยินยอมที่จะรับภาระความเสี่ยงหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจาก เห็นว่าโอกาสหรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสียหายอยู่ในวิสัยที่การทำงานนั้นยอมรับได้

๒ การลดหรือการควบคุมความเสี่ยง (Risk Mitigation)

เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ การลดความเสี่ยงมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนครั้งความเสียหาย หรือลดความรุนแรงของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การวิเคราะห์ที่อาจคาดคะเนโดยอาศัยข้อมูลในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงข้อมูลการคาดการณ์ในอนาคตประกอบการตัดสินใจ

๓ การกระจายความเสี่ยงหรือการโอนความเสี่ยง (Risk Transfer)

เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป ต้องวิเคราะห์และตัดสินใจที่จะเลือกโอนความเสี่ยงออกไปในรูปแบบใดขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เช่น การโอนความเสี่ยงไปให้บุคคลอื่นที่มีชื่อเสียงประกันโดยสัญญา หรือการโอนความเสี่ยงไปให้บริษัทประกันภัยตามรูปแบบและเงื่อนไขที่หน่วยงานต้องการ

๔ เลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)

เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้อาจต้องตัดสินใจยกเลิกกิจกรรมนั้น โดยที่หน่วยงานไม่พยายามเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง วิธีการนี้น่าจะเป็นวิธีสุดท้ายหลังจากที่ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อาจใช้วิธีการอื่นเข้ามาแก้ไขได้เท่านั้น การตัดสินใจในวิธีการนี้หน่วยงานต้องเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียก่อนการตัดสินใจ

ซึ่งทั้งนี้การจัดการความเสี่ยงจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในหลากหลายเรื่องที่เป็นในการบริหารจัดการองค์กร ดังนั้นการกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง ควรจะต้องอาศัยแนวคิดที่รอบด้านของการบริหารจัดการ และต้องมองปัญหาความเสี่ยงแบบองค์รวม จึงจะสามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่รับได้

๕. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำการบริหารความเสี่ยงและประพฤติมิชอบแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผลคือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว ว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการ บริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบทานดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไป รายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ทั้งนี้กระบวนการสอบทานอาจกำหนด ข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตาม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ๖ เดือน ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างการทำงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ใน การดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

ทำสรุปรายงานผลและประเมินผล การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารท้องถิ่น มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการ สามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือ ตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ของเทศบาลตำบลปรางหมู่ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
๑) การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๑) ผู้มาขออนุญาตแสดงความจำนงมอบสินบนให้เจ้าหน้าที่เพื่อลัดคิวให้ของตนเองเสร็จก่อนหรือช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามระเบียบ	๔ x ๒ (ปานกลาง)	๑) ประกาศนโยบาย No Gift Polycy ๒) จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓) มีการจัดทำบัตรคิว ณ จุดให้บริการ ๔) จัดทำคู่มือให้บริการประชาชน ๕) ผู้บริหารกำชับในเรื่องการงดรับสินบนไม่ว่าจะเป็นเงินหรือสิ่งของอย่างเด็ดขาด
๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑) ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง	๔ x ๑ (ปานกลาง)	๑) ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒) เผยแพร่คู่มือแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบและช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ให้ผู้มาติดต่อรับทราบ
๓) การบริหารงานบุคคล	๑) มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน ๒) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม	๔ x ๓ (สูง)	๑) มีการประกาศรับสมัครตามกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒) มาตรการแสดงเจตนาภรณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง
๔) การจัดซื้อจัดจ้าง	<p>๑) การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR</p> <p>๒) เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง</p> <p>๓) การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า</p> <p>๔) การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล</p> <p>๕) การสั่งซื้อวัสดุสำนักงานจำนวนหลายรายการพร้อม ๆ กัน แต่ผู้รับจ้างส่งมอบของหลายครั้งอาจก่อให้เกิดความสับสนในการตรวจนับจำนวนและเมื่อพบว่าจำนวนสิ่งของไม่ครบอาจมีการขอรับเป็นสิ่งอื่นเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p>	๒ x ๖ (สูง)	<p>๑) อบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๒) อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์</p> <p>๓) ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๔) การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ควรแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งซ้ำ ๆ ควรมีการสับตัวบุคคล เวียนตรวจรับงานที่แตกต่างจากเดิม ๆ เพื่อป้องกันการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ประกอบการและนำมาซึ่งการเอื้อประโยชน์ระหว่างคณะกรรมการและผู้ประกอบการ</p> <p>๕) กำชับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ทำการตรวจรับด้วยความรอบคอบ ชัดเจน</p>

เทศบาลตำบลปรางหมู่กำหนดค่าคะแนนโอกาสและผลกระทบดังนี้

เกณฑ์ในการจัดแบ่งระดับคะแนนความเสี่ยง	จัดระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง
๑ - ๓	ต่ำ	หลีกเลี่ยงหรือกำจัดความเสี่ยง
๔ - ๘	ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)
๙ - ๑๔	สูง	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)
๑๕ - ๒๕	สูงมาก	ถ่ายโอนความเสี่ยง

การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณา กำหนดกิจกรรมควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญและเหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงที่ประเมินได้ตามตารางประเมินความเสี่ยง โดยการจัดลำดับ ๔ ลำดับ สูงมาก สูง ปานกลางและต่ำ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงและสูงมาก มาจัดทำการจัดการความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนด แผนภูมิความเสี่ยง ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง จากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่เกิดขึ้น และขอบเขตของระดับ ความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

ประเด็น	ระดับของความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางจัดการความเสี่ยง
๑) การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๘ (ปานกลาง)	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)	๑) ประกาศนโยบาย No Gift Polycy ๒) จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓) มีการจัดทำบัตรคิว ณ จุดให้บริการ ๔) จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน ๕) ผู้บริหารกำชับในเรื่องการงดรับสินบนไม่ว่าจะเป็นเงินหรือสิ่งของอย่างเด็ดขาด
๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๔ (ปานกลาง)	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)	๑) ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒) เผยแพร่คู่มือแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบและช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ให้ผู้มาติดต่อรับทราบ

ประเด็น	ระดับของความเสียหาย	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางจัดการความเสี่ยง
๓) การบริหารงานบุคคล	๑๒ (สูง)	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)	๑) มีการประกาศรับสมัครตามกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒) มาตรการแสดงเจตนาสมัครในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร
๔) การจัดซื้อจัดจ้าง	๑๒ (สูง)	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)	๑) อบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒) อบรมความรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๓) ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๔) การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ควรแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งซ้ำ ๆ ควรมีการสับตัวบุคคลเวียนตรวจรับงานที่แตกต่างจากเดิม ๆ เพื่อป้องกันการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ประกอบการและนำมาซึ่งการเอื้อประโยชน์ระหว่างคณะกรรมการและผู้ประกอบการ ๕) กำชับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ทำการตรวจรับด้วยความรอบคอบชัดเจน